



## Entreprenad och Montage PS277

Gäller från och med 2017-07-01



<b>ÖVERSIKTLIG INFORMATION OM PROTECTORS ENTREPRENAD- OCH MONTAGEFÖRSÄKRING</b>	<b>5</b>
Byggverksamhet	5
Montageverksamhet	5
Branschanpassade försäkringsvillkor	5
Försäkringsskydd utöver Basomfattningen	5
<b>EGENDOMSFÖRSÄKRING</b>	<b>8</b>
<b>1. Vem försäkringen gäller för</b>	<b>8</b>
1.1 De försäkrade är	8
1.2 Arbeten för	8
1.3 Hjälpmedel för	8
1.4 Befintlig egendom för	8
<b>2. När försäkringen gäller</b>	<b>8</b>
2.1 Försäkringens giltighet vid arbeten	8
<b>3. Var försäkringen gäller</b>	<b>9</b>
<b>4. Vad som är försäkrat respektive inte försäkrat</b>	<b>9</b>
4.1 Vad som är försäkrat	9
4.2 Vad som inte är försäkrat	10
<b>5. Vad försäkringen gäller för</b>	<b>10</b>
5.1 Oförutsedd skada	10
<b>6. Vad försäkringen inte gäller för</b>	<b>11</b>
<b>6.1 Allmänna undantag</b>	<b>11</b>
6.2 Undantag avseende arbeten	12
6.3 Undantag avseende hjälpmedel	12
6.4 Undantag avseende befintlig egendom	12
6.5 Särskilda ersättningsbegränsningar	13
<b>7. Försäkringsform, försäkringsbelopp och försäkringsvärde</b>	<b>13</b>
7.1 Försäkringsform	13
7.2 Försäkringsbelopp	14
7.3 Försäkringsvärde	14
7.4 Investerings- och indexändring av försäkringsbelopp	14
<b>8. Säkerhetsföreskrifter</b>	<b>14</b>
8.1 Vad som avses med en säkerhetsföreskrift	14
8.2 Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna	15
8.3 Programvara och datainformation	15

8.4. Heta arbeten	15
8.5 Krav vid stöld och inbrott	17
8.6 Hantering av pengar och värdehandlingar	21
8.7 VVS-installationer och våtutrymmen	21
8.9 Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts	21
<b>9. Åtgärder vid skada</b>	<b>22</b>
9.1 Räddningsplikt	22
9.2 Anmälan om skada m.m.	23
9.3 Ersättningsanspråk	23
9.4 Besiktning av skada	23
<b>10. Skadevärderings- och skadeersättningsregler</b>	<b>24</b>
10.1 Skadevärderingsregler	24
10.2 Skadeersättningsregler	26
<b>11. Självrisk</b>	<b>29</b>
11.1 Grundsjälvrisk	29
11.2 Förhöjd grundsjälvrisk	29
11.3 Beställarens självrisk	29
<b>ENTREPRENADAVBROTT</b>	<b>29</b>
<b>1. Vem försäkringen gäller för</b>	<b>29</b>
1.1 De försäkrade är	29
1.2 Arbeten för	29
1.3 Hjälpmedel för	29
1.4 Befintlig egendom för	29
<b>2. När försäkringen gäller</b>	<b>30</b>
<b>3. Var försäkringen gäller</b>	<b>30</b>
<b>5. Vad försäkringen gäller för</b>	<b>30</b>
<b>6. Vad försäkringen inte gäller för</b>	<b>30</b>
6.1 Ersättning betalas inte för kostnad som	30
<b>7. Försäkringsbelopp</b>	<b>30</b>
7.1 Beloppslös försäkring	30
7.3 Uppgifter för nytt försäkringsavtal	31
<b>8. Säkerhetsföreskrifter</b>	<b>31</b>
<b>9. Åtgärder vid skada</b>	<b>31</b>
9.1 Räddningsplikt	31

9.2 Anmälan om skada m.m.	32
9.3 Ersättningsanspråk	32
<b>10. Skadevärderings- och skadeersättningsregler</b>	<b>32</b>
10.1 Skadevärderingsregler	32
10.2 Skadeersättningsregler	32
<b>11. Karens</b>	<b>34</b>
<b>13. Definitioner</b>	<b>34</b>
<b>VART DU VÄNDER DIG OM DU INTE ÄR NÖJD</b>	<b>38</b>

## Översiktlig information om Protectors Entreprenad- och montageförsäkring

Många standardavtal för bygg- eller montageverksamhet innehåller föreskrifter om skyldighet för entreprenör eller leverantör att teckna försäkring. För byggverksamhet finns sådana föreskrifter i en rad standardavtal, främst AB- och ABT-avtalen. Inom montageverksamhet är det i första hand standardavtalet ABA som behandlar försäkringsfrågorna men det förekommer även att andra avtal, t.ex. NLM, kompletteras med försäkringsföreskrifter.

### Byggverksamhet

I kap.5 § 22 respektive 23 i AB och ABT gäller, om inte annat föreskrivits i övriga kontraktshandlingar, att entreprenören ska ha allrisk- och ansvarsförsäkring för entreprenadverksamheten. På uppdrag av Byggandets Kontraktskommitté (BKK) har försäkringsbranschen utarbetat en beskrivning av entreprenörens försäkringsplikt "Försäkringsbranschens beskrivning av Basomfattning för allrisk och ansvarsförsäkring enligt AF AMA 07, bilaga 1". Det innebär bl.a. att försäkringsbolagens allriskförsäkring minst ska ha följande omfattning.

-Allriskförsäkringen ska gälla

- a) även till förmån för beställaren om denne är byggherre.
- b) för skada som inträffar under entreprenadtiden oavsett vem av parterna som svarar för skadan
- c) för skada som inträffar under två år efter entreprenadtiden, dock enbart för skada för vilken entreprenören ansvarar.

- Självrisken får vara högst 3 prisbasbelopp (ca 120 000 kr).

### Montageverksamhet

I ABA, punkt 19.2 kan parterna träffa avtal om försäkringsplikt enligt innehållet i en särskild kontraktstilägg som anger hur fördelningen av försäkringsskyddet parterna emellan ska ordnas. Liknande bilagor och avtalstexter kan finnas i andra typer av montageavtal.

### Branschanpassade försäkringsvillkor

Protectors Entreprenad- och montageförsäkring är särskilt anpassad för att tillgodose entreprenörers och leverantörers behov av försäkringsskydd med anledning av innehållet i ovan nämnda standardavtal.

### Försäkringsskydd utöver Basomfattningen

Allriskförsäkringen uppfyller det beskrivna skyddet ovan men ger, utöver Basomfattningen, även följande skydd. (Beteckningarna inom parenteser hänvisar till aktuell villkorspunkt).

#### *Befintlig egendom (1.4 och 4.1.1)*

För befintlig egendom betalas ersättning upp till 5 000 000 kr utan krav på skriftligt avtal att försäkra sådan egendom.

#### *Var försäkringen gäller (3)*

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom Norden

- a) på arbetsområde
- b) på stadigvarande försäkringsställe för hjälpmedel och arbeten
- c) på annan plats under temporär uppställning eller förvaring
- d) under transport till eller från arbetsområde eller annan plats under temporär uppställning eller förvaring.

#### ***Egendom – utöver arbeten och hjälpmedel – som även ingår i försäkringen***

- a) Arbetstagares egendom (4.1.2)
- b) Pengar och värdehandlingar (4.1.3)
- c) Lagrad information (4.1.4).

#### ***Försäkrad garantitid (2.1.1.2)***

Försäkringen gäller under garantitiden i fem år om entreprenören enligt entreprenadavtalet är skyldig att ersätta skadan.

#### ***Skada som upptäcks under ansvarstiden efter försäkrad garantitids utgång (2.1.1.3)***

Om entreprenören enligt AB eller ABT, eller andra branschavtal som hänvisar till AB eller ABT, är skyldig att betala skada till följd av väsentligt fel som beror på fel i arbetsprestation eller material, eller uppkommer vid avhjälpande av sådant fel, omfattas en sådan skada av försäkringen.

#### ***Vad som inte är försäkrat (4.2)***

Försäkringen omfattar vid s.k. farliga arbeten även skada på vissa hjälpmedel, t.ex. verktyg och instrument, om återanskaffningsvärdet på ett enskilt hjälpmedel inte överstiger 500 000 kr.

#### ***Vad försäkringen inte gäller för (6.2.1)***

Även om allriskförsäkringen ger ett omfattande skydd finns vissa begränsningar. Försäkringen betalar t.ex. inte kostnader för att åtgärda felaktigt material eller felaktigt utfört arbete. Undantaget medför att försäkringen inte betalar kostnader som du hade fått vidkännas om felaktigheten hade rättats till omedelbart före skadans uppkomst. Genom att teckna en tilläggsförsäkring för lokaliserings- och friläggningskostnader ersätts, om en skada som omfattas av försäkringens grundskydd inträffat, hela åtkomst- och återställandekostnaden för att åtgärda skadan. Kostnaden för att avhjälpa själva felet betalas dock inte.

#### ***Putsad, oventilerad träregelväggkonstruktion (6.2.2)***

Ett undantag har införts för skada på putsad, oventilerad träregelväggkonstruktion som uppkommer under ansvarstiden efter försäkrad garantitids utgång samt följdskada som uppstår på grund av sådan väggkonstruktion.

#### ***Självrisk (11)***

Grundsjälvrisken är 50 % av basbeloppet. Vid skada under ansvarstiden efter garantitiden enligt 2.1.1.3 är självrisken 1 basbelopp.

#### ***Ny, förbättrad entreprenadavbrottsförsäkring***

Entreprenadavbrottsförsäkringen är en helt ny allriskavbrottsförsäkring på den svenska marknaden. Om egendomsskadan är av sådan typ att den omfattas av Protector's allriskförsäkring betalas även avbrottsskadan. Detta gäller även om egendomsskadan åsamkas annan än försäkringstagaren t.ex. en sidoentreprenör. En

traditionell avbrottsförsäkring betalar skillnaden mellan företagets förväntade (om skada inte inträffat) och faktiska täckningsbidrag under ansvarstiden. En avbrottsförlust till följd av skada på arbetsområde är oftast marginell i förhållande till företagets totala täckningsbidrag, vilket gör det svårt för försäkringstagaren att kunna visa att en avbrottsförlust verkligen har skett.

Därför tar entreprenadavbrottsförsäkringen inte sikte på att ersätta företagets förlust av täckningsbidraget. Istället betalas under återställandetiden av skadan ersättning för arbetskostnad enligt avtalat timpris för arbetare och ett schablonpåslag på material och underentreprenader.

### ***Var försäkringen gäller (3)***

Försäkringen gäller på arbetsområde, under transport till eller från arbetsområde eller annan plats under temporär uppställning eller förvaring.

### ***Vad försäkringen gäller för (5)***

Vid avbrott till följd av en ersättningsbar allriskskada betalas för arbeten ersättning med avtalat timpris för arbetare eller, om sådant saknas, ett för branschen normalt timpris minskat med den ersättning som betalats i egendomsskadan. Dessutom betalas påslag på material med 15 % samt underentreprenader med 10 % upp till 400 000 kr och med 7 % därutöver. Försäkringen betalar även ersättning med ett timpris enligt ovan förarbetare som på grund av skadan inte kan sysselsättas på arbetsplatsen eller på annat ställe.

### ***Vad försäkringen inte gäller för (6)***

Ersättning betalas bl.a. inte för

- a) eventuella extrakostnader som inte ingår i schablonersättningen
- b) forceringskostnader, t.ex. reparation på övertid, inköp till överpris eller transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel. Genom tilläggförsäkringen, Merkostnader för forceringsåtgärder, får du betalt för sådana extrakostnader.

## Egendomsförsäkring

### 1. Vem försäkringen gäller för

#### 1.1 De försäkrade är

- a) försäkringstagaren
- b) försäkringstagarens arbetstagare för försäkrad egendom enligt 4.1.2

Dessutom gäller försäkringen även för

#### 1.2 Arbeten för

- a) försäkringstagarens beställare, om denne är byggherre eller vid montageverksamhet slutlig beställare
- b) försäkringstagarens underentreprenör i den omfattning försäkringstagaren enligt skriftligt avtal åtagit sig att försäkra underentreprenaden. Oavsett om underentreprenör är medförsäkrad eller ej, är underentreprenaden alltid försäkrad som en del av arbeten.

#### 1.3 Hjälpmedel för

- a) försäkringstagarens beställare, om denne är byggherre eller vid montageverksamhet slutlig beställare
- b) annan ägare om försäkringstagaren enligt entreprenadavtalet är ersättningsskyldig för eller i skriftligt avtal åtagit sig att försäkra dessa

#### 1.4 Befintlig egendom för

- a) försäkringstagarens beställare, om denne är byggherre eller vid montageverksamhet slutlig beställare
- b) privatperson i egenskap av hyresgäst eller bostadsrättshavare.

## 2. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under försäkringstiden om Protectors ansvar föreligger enligt försäkringsvillkor PS100 Allmänna avtalsbestämmelser.

### 2.1 Försäkringens giltighet vid arbeten

#### 2.1.1 Arbeten för beställare

##### 2.1.1.1 Entreprenadtid

För skada som upptäcks under entreprenadtiden gäller försäkringen

- a) vid arbeten som utförs enligt AB, ABT eller ABS till dess de helt eller delvis avlämnats
- b) vid andra arbeten till dess de avlämnats/övertagits eller tagits i bruk för avsett ändamål.

Försäkringen gäller under sammanlagt högst fyra veckor (672 timmar) vid provbelastning, provkörning, provdrift, prestandaprov, kommersiell drift eller liknande om inte annat avtalats.

##### 2.1.1.2 Försäkrad garantitid

För skada som upptäcks under försäkrad garantitid efter arbetets avlämnande eller övertagande gäller försäkringen för arbeten och befintlig egendom



- a) i fem år från garantitidens början för skada som beror på fel i arbeten och som – vid montageverksamhet - förorsakats under entreprenadtiden
- b) i sex år från garantitidens början för skada som uppkommer vid avhjälpande av fel i arbeten

dock endast under förutsättning att försäkrad entreprenör enligt entreprenadavtalet är skyldig att ersätta skadan.

#### 2.1.1.3 Under ansvarstiden efter försäkrad garantitids utgång

För skada som upptäcks under försäkrad entreprenörs ansvarstid efter försäkrad garantitids utgång gäller försäkringen, om denna tecknats som årsförsäkring, vid skada som

- a) beror på fel i arbeten, eller
- b) uppkommer vid avhjälpande av sådant fel under förutsättning att den försäkrade entreprenören enligt AB eller ABT är skyldig att betala skada till följd av väsentligt fel.

Försäkringsskyddet gäller även om andra branschavtal tillämpas som hänvisar till AB eller ABT.

#### 2.1.2 Arbeten i egen regi

Försäkringen gäller till dess att arbeten färdigställts eller dessförinnan tagits i bruk. Fördröjs färdigställandet eller ibruktagandet på grund av marknadsmässiga skäl, gäller försäkringen under högst tre månader räknat från den tidpunkt då färdigställandet eller ibruktagandet kunnat ske om dessa skäl inte funnits.

### 3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom Norden

- a) på arbetsområde
- b) på stadigvarande försäkringsställe för hjälpmedel och arbeten
- c) på annan plats under temporär uppställning eller förvaring
- d) under transport till eller från arbetsområde.

### 4. Vad som är försäkrat respektive inte försäkrat

Försäkringen gäller för det lagliga intresse som består i att värdet av försäkrad egendom inte minskar eller går förlorat.

#### 4.1 Vad som är försäkrat

Försäkrad egendom är arbeten och hjälpmedel som

- a. försäkrad äger och som anges med ett försäkringsbelopp i försäkringsbrevet
- b. ägs av annan än försäkringstagaren, utom egendom som tillhör arbetstagare, och som försäkringstagaren enligt entreprenadavtalet är ersättningskyldig för eller i skriftligt avtal åtagit sig att försäkra. Värdet av sådan egendom ska ingå i försäkringsbeloppet.

Försäkringen omfattar vid varje skada även nedanstående egendom. Har högre försäkringsbelopp avtalats, vilket i så fall anges i försäkringsbrevet, gäller detta belopp utöver nedan angivna försäkringsbelopp.

#### **4.1.1 Befintlig egendom**

Ersättning betalas upp till 5 000 000 kr.

#### **4.1.2 Arbetstagares egendom**

Ersättning betalas upp till 10 000 kr för varje arbetstagare, dock inte pengar och värdehandlingar.

#### **4.1.3 Pengar och värdehandlingar**

Ersättning betalas upp till sammanlagt

- a. 40 000 kr vid förvaring i låst värdeskåp, säkerhetsskåp eller kassaskåp enligt svensk standard eller värdeskåp enligt europeisk standard LPS 1183
- b. 80 000 kr vid rån och överfall.

#### **4.1.4 Lagrad information**

Ersättning betalas upp till 80 000 kr.

### **4.2 Vad som inte är försäkrat**

Utän särskilt försäkringsavtal omfattar försäkringen inte följande typer av arbeten och hjälpmedel.

- a. Arbeten. om entreprenadsumman överstiger 1 000 000 kr. avseende
  - i. bro, viadukt, bergrum, tunnel
  - ii. dammbyggnad, vattenkraftstation, hamnanläggning
  - iii. anläggning under, i eller ovanför vattendrag, sjö eller hav
- b. Hjälpmedel som används i arbeten för vilka särskilt försäkringsavtal krävs enligt föregående stycke om återanskaffningsvärdet för enskilt hjälpmedel överstiger 500 000 kr
  - i. är mobil- eller tornsvängkran, gräv-, schakt-, väg- eller pålningsmaskin samt övriga motordrivna fordon och släpfordon till dessa
  - ii. är luftfartyg, luftkuddefarkost (svävare), hydrokopter
  - iii. är maskindrivna fartyg, kassuner, pontonkranar, mudderverk och byggnadsverk under bogsering till sjöss.

## **5. Vad försäkringen gäller för**

Observera även föreskrifterna i 8. (Säkerhetsföreskrifter).

### **5.1 Oförutsedd skada**

Ersättning betalas för oförutsedd fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom.

#### **5.1.1 Befintlig egendom**

För befintlig egendom gäller försäkringen endast för sådan skada eller förlust som har direkt samband med åtgärd för utförande av avtalat åtagande.

#### **5.1.2 Skada på arbeten efter garantitiden**

Vid skada på arbeten som upptäcks under ansvarstiden men efter försäkrad garantitids utgång enligt 2.1.1.3 och som kan omfattas av försäkringen samt överstiger självriskan åtar sig Protector dessutom gentemot försäkringstagaren att

- a. utreda om ansvarighet föreligger
- b. förhandla med motparten
- c. föra försäkringstagarens talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljemannakostnader som den försäkrade åsamkas eller åläggs att betala och som inte kan erhållas av motpart eller annan.

## 6. Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

### 6.1 Allmänna undantag

Ersättning betalas inte för

#### 6.1.1 Förslitning m.m.

skada till den del som skadan består i förslitning, förbrukning, korrosion (t.ex. rost eller frätning), kavitation, beläggning eller annan avsättning såvida inte skadan uppkommer på grund av en extraordinär händelse. Med en extraordinär händelse avses en plötslig och oförutsedd händelse som ligger utom ramen för de risker som normalt är förbundna med användningen av den egendom som skadas.

#### 6.1.2 Normal service

skada av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering.

#### 6.1.3 Stöld och skadegörelse

skada genom stöld, bedrägeri, förskingring eller annat förmögenhetsbrott. Dock betalas skada genom stöld och skadegörelse om föreskrifterna enligt 8. (Säkerhetsföreskrifter) har följts. Stöld på stadigvarande försäkringsställe eller på annan plats än arbetsområde under temporär uppställning eller förvaring, ska ha föregåtts av inbrott.

#### 6.1.4 Svinn

skada som består i svinn.

#### 6.1.5 Dammgombrott

skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med gombrott av dammbyggnad avsedd för magasinering av vatten för kraftverk som inte omfattas av arbeten. Detta gäller även om gombrottet orsakats av jordskalv.

#### 6.1.6 Mögel eller röta

skada som består i mögel eller röta, såvida inte skadan är en direkt följd av en i övrigt ersättningsbar skada.

#### 6.1.7 Transport

skada på egendom som stadigvarande förvaras i fordon, t.ex. servicebil.

### **6.1.8 Leverantörsgaranti**

skada som leverantör av vara är skyldig att ersätta enligt åtagande i avtal. Undantaget tillämpas inte i den mån leverantör inte kan fullgöra sin skyldighet och den försäkrade kan styrka detta.

## **6.2 Undantag avseende arbeten**

Ersättning betalas inte för

### **6.2.1 Felaktiga arbeten, felaktigt material och felaktig konstruktion**

kostnad för att åtgärda

- a. fel i material eller i utförd arbetsprestation och inte heller för skada på arbeten som orsakats av sådant fel
- b. arbeten som är felaktiga på grund av ofullständiga eller felaktiga beräkningar, ritningar, beskrivningar, råd eller anvisningar och inte heller för skada på arbeten som orsakats av sådan felaktighet. Undantaget avser dock endast sådana kostnader som skulle ha uppkommit om felaktigheten hade åtgärdats omedelbart före skadans uppkomst.

### **6.2.2 Putsad, oventilerad träregelväggkonstruktion**

skada på putsad, oventilerad träregelväggkonstruktion som uppkommer under ansvarstiden efter försäkrad garantitids utgång samt följdskada som uppstår på grund av sådan väggkonstruktion.

### **6.2.3 Begagnad egendom**

skada på begagnad egendom ingående i sådana arbeten som utgör montageverksamhet. Undantaget tillämpas inte om den försäkrade kan visa att skadan inte till någon del orsakats av felaktighet i den begagnade egendomen.

## **6.3 Undantag avseende hjälpmedel**

Ersättning betalas inte för

### **6.3.1 Annat än påvisbar yttre orsak**

skada av sådan art som inte är en följd av påvisbar yttre orsak.

### **6.3.2 Sönderfrysning**

skada som består i sönderfrysning av förbränningsmotor med därtill hörande kylsystem.

### **6.3.3 Borrutrustning**

skada som består i att till bergborrmaskin hörande utrustning såsom borrhäfte, borrarstång, skarvhylsa och borkrona (borrmejsel) fastnar eller går förlorad under marknivå.

### **6.3.4 Förbrukningsmaterial**

skada på förbrukningsmaterial ingående i hjälpmedel om skadan har samband med materialets användning och förbrukning. Med förbrukningsmaterial avses t.ex. drivmedel, smörjmedel, linor, packningar, remmar eller transportband.

## **6.4 Undantag avseende befintlig egendom**

Om inget annat anges i försäkringsbrevet betalas inte ersättning för

### 6.4.1 Sprängning

skada genom sprängningsarbete.

### 6.4.2 Grundläggning

skada genom pålning, spontning eller annat grundläggningsarbete.

## 6.5 Särskilda ersättningsbegränsningar

### 6.5.1 Skada under ansvarstiden efter försäkrad garantitids utgång

Vid skada på arbeten under ansvarstiden efter försäkrad garantitids betalas ersättning upp till gällande försäkringsbelopp för arbeten, dock högst

- a. 10 000 000 kr vid varje skada
- b. 20 000 000 kr per försäkringsår
- c. om inget annat anges i försäkringsbrevet.

### 6.5.2 Låsändringar

Om nyckel som förvaras hos försäkringstagaren eller dennes arbetstagare stjäls i samband med ersättningsbar stöld- eller rånskada, betalas kostnad för låsändringar i försäkringstagarens dörr, port och fönster i förvaringslokal och container på arbetsområde som omfattas av försäkringstagarens arbeten. Ersättning för låsändringar betalas upp till

- a. 120 000 kr om nyckeln förvaras i låst värdeskåp, säkerhetsskåp eller kassaskåp enligt svensk standard eller värdeskåp enligt europeisk standard LPS 1183
- b. 40 000 kr om nyckeln förvaras på annat sätt
- c. 120 000 kr vid rån och överfall.

## 7. Försäkringsform, försäkringsbelopp och försäkringsvärde

### 7.1 Försäkringsform

#### Helvärde

Helvärdesförsäkring tillämpas för arbeten och hjälpmedel om inget annat anges i försäkringsbrevet. Med helvärde avses att försäkringsbeloppet under hela försäkringstiden ska motsvara försäkringsvärdet, vilket är värdet av försäkrad egendom enligt 7.3 Försäkringsvärde.

#### Första risk

Första riskförsäkring tillämpas för

- a. befintlig egendom
- b. arbetstagares egendom
- c. pengar och värdehandlingar
- d. lagrad information
- e. röjningskostnad
- f. arbeten vid skada under ansvarstiden efter den försäkrade garantitidens utgång.

Med första risk avses att försäkringsbeloppet fastställs oberoende av egendomens helvärde.

## 7.2 Försäkringsbelopp

Försäkringsbelopp är de i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren angivna beloppen till vilka egendomen är försäkrad. Föreligger full försäkring betalas uppkommen skada upp till försäkringsbeloppet. Försäkringstagaren ansvarar för val av försäkringsbelopp

## 7.3 Försäkringsvärde

### 7.3.1 Arbeten

#### 7.3.1.1 Årsförsäkring

Försäkringsvärdet är det beräknade, med hänsyn till vid beräkningstillfället kända omständigheter och förhållanden, högsta värdet för arbeten på ett och samma arbetsområde i färdigt skick, inklusive av beställaren tillhandahållen egendom och arbetsprestationer.

#### 7.3.1.2 Projektförsäkring

Försäkringsvärdet är egendomens återanskaffningsvärde av arbeten i färdigt skick, inklusive av beställaren tillhandahållen egendom och arbetsprestationer.

### 7.3.2 Hjälpmedel

Försäkringsvärdet är återanskaffningsvärdet för samtliga hjälpmedel.

### 7.3.3. Lagrad information

Försäkringsvärdet är kostnaden för att återställa informationen.

### 7.3.4 Pengar och värdehandlingar

Försäkringsvärdet är värdet av pengar och kontantkort samt kostnaden för att återställa eller återanskaffa värdehandlingar.

## 7.4 Investerings- och indexändring av försäkringsbelopp

De vid försäkringsårets början i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppen för arbeten och hjälpmedel anses vid varje tidpunkt höjda med det belopp varmed den försäkrade egendomens värde ökat genom

- a. investering inklusive tilläggs- och ändringsarbeten
- b. indexändring från försäkringsårets början.

Den sammanlagda värdeökningen ingår upp till 30 % av i försäkringsbrevet angivna försäkringsbelopp.

## 8. Säkerhetsföreskrifter

### 8.1 Vad som avses med en säkerhetsföreskrift

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda handlingsätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare som

- a. anges i detta försäkringsavtal (dvs. i försäkringsbrevet och de allmänna och särskilda försäkringsvillkoren)
- b. meddelas av tillverkare, leverantör av tjänst eller vara eller av besiktningsman.

## 8.2 Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna

Den försäkrade svarar gentemot Protector för att säkerhetsföreskrifterna följs av

- a. den försäkrades företagsledning
- b. övriga anställda hos den försäkrade
- c. entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade
- d. annan som har att tillse att föreskriften följs.

Om någon som anges i föregående stycke inte följer angivna föreskrifter medför det normalt ett avdrag från skadeersättningen. Se 8.9 (Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts).

## 8.3 Programvara och datainformation

### 8.3.1 Förvaring av programvara och licensbevis

Originalexemplar av programvara ska förvaras på sådant sätt att inte exemplaret och installerade program kan skadas vid samma tillfälle. Detta medför att exemplaret och installerat program ska förvaras i skilda byggnader. Om det finns ett licensbevis till programvara, kan som alternativ istället licensbevis och originalexemplar av programvara förvaras åtskilda enligt föregående stycke.

### 8.3.2 Rutiner för säkerhetskopiering

Säkerhetskopia av modifierad programvara och datainformation ska framställas dagligen under arbetsdag. Säkerhetskopia ska vara korrekt och funktionsduglig.

### 8.3.3 Förvaring av säkerhetskopia

Säkerhetskopia av modifierad programvara och datainformation ska förvaras skild från originalet på sådant sätt att original och kopia inte kan skadas vid samma skadetillfälle. Detta medför att original och säkerhetskopia ska förvaras i skilda byggnader.

## 8.4. Heta arbeten

Säkerhetsföreskrifterna för heta arbeten gäller för tillfällig arbetsplats där heta arbeten utförs och fara för brand kan föreligga. Med heta arbeten avses svetsning, skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning.

### Tillståndsansvarig

Den som avser att bedriva eller låta bedriva heta arbeten på tillfällig arbetsplats (t.ex. ägare eller brukare av fastighet eller total-/generalentreprenör) ska skriftligen utse en tillståndsansvarig, som ska bedöma om arbetena medför fara för brand. Om fara för brand bedöms föreligga, får heta arbeten utföras endast under förutsättning att den tillståndsansvarige

- a. utfärdar tillstånd för arbetena på Svenska Brandskyddsföreningens (SBF) blankett "Tillstånd/Kontrollista för heta arbeten" eller motsvarande, som ska vara fullständigt ifylld
- b. under arbetenas utförande förvissas sig om att nedanstående säkerhetsregler följs.

Den tillståndsansvarige får delegera sitt ansvar endast om den som utsett honom skriftligen medgett detta.

Den tillståndsansvarige får inte utföra de heta arbetena.

## Säkerhetsregler för heta arbeten

### Nr 1 – Behörighet

Den som ska utföra brandfarliga heta arbeten ska ha behörighet och erfarenhet av brandskydd. Detsamma gäller den som ska vara brandvakt. Behörighetsutbildning ska vara genomförd enligt den plan som beslutats av försäkringsbolagens och SBF:s utbildningskommitté för heta arbeten. Den som är utsedd att regelbundet vara tillståndsansvarig ska ha motsvarande utbildning och erfarenhet.

### Nr 2 – Brandvakt

Brandvakt ska utses och finnas på arbetsplatsen – även under arbetsrast – under den tid som de heta arbetena utförs och under den efterbevakningstid – minst en timme – eller annan tid som den tillståndsansvarige angett i blanketten "Tillstånd /Kontrollista för heta arbeten".

Brandvakten får inte lämna arbetsplatsen förrän faran för brand upphört. Brandvakt krävs inte när den tillståndsansvarige bedömer att det är uppenbart att arbetet kan utföras med samma säkerhet utan brandvakt.

### Nr 3 – Brandfarlig vara

För arbete i utrymme som innehåller eller har innehållit brandfarlig vara ska tillstånd inhämtas av Räddningstjänsten.

### Nr 4 – Städning och vattning

Arbetsplatsen ska vara städad och vid behov vattnad.

### Nr 5 – Brännbart material

Brännbart material på och i närheten av arbetsplatsen ska flyttas bort, skyddas genom övertäckning eller avskärmas.

### Nr 6 – Dolda brännbara byggnadsdelar

Värmeledande konstruktioner och dolda brännbara byggnadsdelar ska undersökas med hänsyn till brandfaran, samt vid konstaterad brandfara, skyddas och göras åtkomliga för omedelbar släckinsats.

### Nr 7 – Otätheter

Springor, hål, genomföringar och andra öppningar på och i närheten av arbetsplatsen ska vara tätade och även kontrollerade med hänsyn till brandfaran.

### Nr 8 – Släckutrustning

Godkänd, fungerande och tillräcklig släckutrustning ska finnas tillgänglig för omedelbar släckinsats. Härmed avses slang med vatten eller två certifierade handbrandsläckare med minst effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg).



**Vid takläggning krävs:**

Slang med vatten och två certifierade handbrandsläckare med minsta effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg) samt brytverktyg, t.ex. pikyxa, och handstrålkastare. När förutsättning för släckning med vatten saknas, t.ex. vid risk för frysning eller vid lågt vattentryck, ska utrustningen kompletteras med ytterligare en certifierad handbrandsläckare med lägst effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg släckmedel).

**Nr 9 – Svetsutrustning**

Svetsutrustning ska vara felfri. Acetylenflaska ska vara försedd med bakslagsskydd. Svetsbrännare ska vara försedd med backventil för bränngas och syrgas. Skyddshandske och avstängningsnyckel ska finnas.

**Nr 10 – Larmning**

Räddningstjänsten ska kunna larmas omedelbart. Fungerande mobiltelefon ska finnas tillgänglig om inte stationär telefon finns inom räckhåll. Den som uppdras att larma ska känna till arbetsplatsens adress.

**Nr 11 – Torkning och uppvärmning**

Vid torkning eller uppvärmning genom förbränning av gas, ska lågan vara innesluten så att den inte kan orsaka antändning.

**Nr 12 – Torkning av underlag och applicering av tätskikt**

Vid torkning av underlag och applicering av tätskikt får material uppvärmas till högst 300° C.

**Nr 13 – Smältning av asfalt**

Vid smältning av asfalt ska utrustningen uppställas, hanteras och tillses enligt SBF:s ”Säkerhetsregler för smältning av asfalt vid arbeten på tak och balkonger”.

**8.5 Krav vid stöld och inbrott****8.5.1 På arbetsområde**

Den försäkrade är skyldig att vidta säkerhetsåtgärder som är rimliga med hänsyn till egendomens värde, stöldbegärlighet och förhållandena i övrigt. Egendomen ska därför, om den inte hålls under uppsikt, förvaras i låst lokal eller container. Öppningsbart fönster i omslutningsyta ska vara stängt och invändigt reglat. Om egendomens vikt eller volym innebär att den inte kan förvaras i låst lokal eller container ska egendomen

- a. förvaras omgärdad av stängsel, t.ex. byggstaket med en höjd om minst 2 meter och låst grind, eller
- b. låsas fast t.ex. med godkänd kätting i klass 3 och godkänt hänglås i hänglåsklass 3.

**8.5.2 Försäkringstagarens eller dennes arbetstagares bostad**

Egendomen ska förvaras i bostad vars ytterdörr är låst och öppningsbara fönster stängda och inifrån reglade.

**8.5.3 På stadigvarande försäkringsställe eller på annan plats under temporär uppställning eller förvaring**

Egendomen ska förvaras i lokal som uppfyller kraven enligt 8.5.3.1 (Skyddsklass 1). Om egendomens vikt eller volym innebär att den inte kan förvaras i låst lokal eller container ska egendomen förvaras inom låst inhägnat område som uppfyller kraven enligt 8.5.3.2 (Inhägnat område).

### 8.5.3.1 Skyddsklass 1

#### Försäkringslokalens omslutningsyta

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr och fönster) ska – såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar – i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.

Exempel på omslutningsyta som inte ger ett godtagbart skydd mot inbrott är

- a. byggnads yttervägg av plåt och träpanel utan innerbeklädnad eller yttervägg av plast
- b. innervägg av gips. Om sådan vägg vetter mot annan hyresgästs lokal och består av sammanlagt fyra lager gips anses dock väggen ge ett godtagbart skydd mot inbrott
- c. dörr som endast är avsedd att användas för inomhusbruk.

#### Dörr, port och lucka

Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara låst med en godkänd låsenhet. Skjutdörr ska vara låst med en godkänd låsenhet med hakande funktion.

Parskjutdörr ska vara låst med

- a. en godkänd låsenhet med hakande funktion i framkanten, samt
- b. en godkänd låsenhet – utan krav på godkänt slutbleck – med hakande funktion i varje bakkant.

För pardörr gäller att

- a. den aktiva dörrhalvan ska vara låst med en godkänd låsenhet
- b. den inaktiva dörrhalvan ska vara
- c. reglad upp- och nedtill med godkända kantreglar, eller
- d. invändigt låst med godkänt spanjolethandtag, eller
- e. invändigt försedd med stålbom i fyrkantör, dimension 40 x 40 x 3 mm, över hela pardörren och låst med ett godkänt hänglås i hänglåsklass 3.

Lås i dörr ska – på båda sidor om låset – vara förstärkt med ett godkänt dör förstärkningsbehör i låsklass 3 i SS 3522. För port och lucka godtas samma eller likvärdigt utförande som för dörr. Utåtgående dörr ska ha en godkänd bakkantssäkring.

#### Dörr till container

Dörr till container ska vara låst med en godkänd låsbom i hänglåsklass 4. Bommen/bommarna ska vara utförda med en skyddande kåpa över hänglåset. Kåpan skall ha motsvarande styrka som hänglåset. Beslagen som fixerar bommen skall vara väl förankrade i karm eller väggparti och i övrigt utförda så att dörr, port eller lucka inte kan öppnas eller bommen lyftas av i låst läge. Vid delad dörr, port eller lucka skall bombeslag finnas svetsade eller bultade på varje del.

#### Hantering av nyckel och kodmedia

Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel eller kodmedia lämnats kvar i låset eller kodavläsaren.

### Nyckelhantering

Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel lämnats kvar i låset.

### Nödutgång

Nödutgång ska – om inget annat avtalats med Protector – vara låst med en godkänd låsenhet inklusive elektrisk upplåsningsskontroll kopplad till en för verksamheten väsentlig funktion.

### Godkänd låsenhet

En godkänd låsenhet består av

- a. godkänt lås, godkänd cylinder, godkänt slutbleck och godkänt dörrförstärkningsbehör, eller
- b. godkänt hänglås med godkänt hänglåsbeslag, eller
- c. godkänd låsbom.

### Godkänt mekaniskt lås

Ett godkänt lås ska uppfylla låsklass 3 i SS 3522. Det innebär bl.a. att låset

- a. från båda sidor om dörren endast ska kunna öppnas och låsas med för låset avsedd nyckel
- b. ska vara utfört så att inga delar som påverkar låsets inbrottskydd kan demonteras från låsets utsida. Sådana delar ska inte heller kunna demonteras från dörrens insida annat än med specialverktyg.

### Godkänt slutbleck

Ett godkänt slutbleck ska uppfylla låsklass 3 i SS 3522.

### Godkänt dörrförstärkningsbehör

Ett godkänt dörrförstärkningsbehör ska uppfylla låsklass 3 i SS 3522.

### Godkänt hänglås för dörr, port eller lucka

- a. Vid utvändig montering ska både hänglås och hänglåsbeslag uppfylla hänglåsklass 4.
- b. Vid invändig montering ska hänglåset uppfylla hänglåsklass 3.

### Fönster

Öppningsbart fönster i omslutningsyta ska vara stängt och invändigt reglat.

### Brandventilator

Brandventilator ska vara stängd och reglad med endast från insidan åtkomlig mekanisk reglingsanordning eller försedd med godkänt galler i klass 3, enligt Svenska Stöldskyddsföreningens "Norm för galler".

### Annan öppning

Annan öppning i omslutningsyta som är större än 150 x 300 mm ska vara försedd med godkänt galler i klass 3, enligt Svenska Stöldskyddsföreningens "Norm för galler".

#### 8.5.3.2 Inhägnat område

Vid förvaring inom inhägnat område på stadigvarande försäkringsställe eller annan plats under temporär uppställning eller förvaring gäller nedanstående krav på inhägnaden.

- a. Inhägnaden (stängsel, vägg, grind, dörr, lås, m.m.) ska i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.
- b. Inhägnaden ska bestå av stängsel eller vägg och
- c. vara totalt 220 cm hög varav de översta 20 cm ska utgöras av minst två rader taggtråd
- d. ha ett mellanrum mellan stängsel/vägg och markplan om högst 10 cm
- e. förankras i marken på ett godtagbart sätt.

Exempel på godtagbart utförande av stängsel och väggar är

- a. flätverksstängsel av 3 mm tjock ståltråd med maskstorlek 50 x 50 mm
- b. vägg av trä, 25 mm tjock
- c. vägg av stålplåt, 1 mm tjock.

### Grind eller dörr

- a. ska fylla samma krav på skydd mot inbrott som stängsel och vägg enligt ovan
- b. ska vara låst med en godkänd låsenhet
- c. ska vid gångjärnen ha spärranordning som förhindrar avlyftning av grind i stängt läge. Dörr ska vara försedd med likvärdigt skydd.

### Godkänd låsenhet

En godkänd låsenhet består av

- a. godkänt lås, godkänd cylinder, godkänt slutbleck och godkänt dörrförstärkningsbehör, eller
- b. godkänt hänglås med godkänt hänglåsbeslag, eller
- c. godkänd låsbom.

### Godkänt lås

Ett godkänt lås ska uppfylla låsklass 3 i SS 3522.

Det innebär bl.a. att låset

- a. från båda sidor om dörren endast ska kunna öppnas och låsas med för låset avsedd nyckel
- b. ska vara utfört så att inga delar som påverkar låsets inbrottskydd kan demonteras från låsets utsida.

Sådana delar ska inte heller kunna demonteras från dörrens insida annat än med specialverktyg.

### Godkänt slutbleck

Ett godkänt slutbleck ska uppfylla låsklass 3 i SS 3522.

### Godkänt hänglås med godkänt beslag för grind eller dörr

Ett godkänt hänglås med godkänt hänglåsbeslag ska vid

- a. invändig montering uppfylla hänglåsklass 3
- b. utvändig montering uppfylla hänglåsklass 4.

### **8.5.4 Under transport**

#### **8.5.4.1 Vid lastning, omlastning eller lossning**

Egendomen ska tas om hand och övervakas med normal aktsamhet. Detta innebär bl.a. att den försäkrade ska vara uppmärksam på stöldrisken och ha den tillsyn över egendomen som förhållandena kräver för att stöld ska förhindras.

#### **8.5.4.2 När fordonet lämnas**

När fordonet lämnas vid annan tidpunkt än i samband med lastning, omlastning eller lossning ska

- a. förarhytt och låsbara utrymmen vara låsta
- b. öppningsbara fönster vara stängda
- c. startnyckeln inte finnas kvar i fordonet
- d. släpfordon, både när det är kopplat till dragfordon och parkerats fristående, vara låst med godkänt kulhandskelås.

### **8.5.5 Nyckelhantering**

#### **8.5.5.1 Nyckel till dörr, låsbom, hänglås, värdeskåp, säkerhetsskåp och kassaskåp**

Nyckel till dörr, låsbom, hänglås, värdeskåp, säkerhetsskåp och kassaskåp får inte förvaras på arbetsområde.

#### **8.5.5.2 Märkning av nyckel**

Nyckel till dörr, låsbom, hänglås, värdeskåp, säkerhetsskåp och kassaskåp får inte vara märkt så att den kan identifieras.

#### **8.5.5.3 Låsändring**

Lås till dörr, låsbom, hänglås, värdeskåp, säkerhetsskåp och kassaskåp ska omedelbart bytas eller ändras om det finns anledning att misstänka att någon obehörig kommit över nyckel eller låskombination. Se även 6.5.2 (Låsändringar).

### **8.6 Hantering av pengar och värdehandlingar**

Den som hanterar pengar och värdehandlingar ska ha fyllt 18 år.

### **8.7 VVS-installationer och våtutrymmen**

VVS-installationer och arbete i våtutrymmen ska vara fackmässigt utförda enligt materialleverantörens typgodkända anvisningar och enligt gällande branschregler. Arbetet ska utföras av utbildad personal med certifikat/utbildningsbevis för den aktuella installationen och det aktuella materialet.

Av protokollet från egenkontrollen ska framgå att provtryckning och andra av myndighet, branschorganisation eller materialleverantör föreskrivna kontroller genomförts på ett korrekt sätt.

### **8.9 Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts**

Om säkerhetsföreskrift inte följts görs ett avdrag enligt nedan från den ersättning som annars hade betalats. Sådant avdrag görs även från ersättning till annan försäkrad än den som inte följt föreskriften. Avdraget kan ökas om särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter. Avdraget kan

minkas eller helt tas bort om det kan antas att skada skulle ha inträffat även om föreskriften följts. Ersättning betalas då för den skada som kan antas skulle ha inträffat även om föreskriften följts

- a. ingen av dem som anges i 8.2 varit försumlig
- b. särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

### **8.9.1 Programvara och datainformation**

Avdrag görs med 100 % om säkerhetsföreskrifterna enligt 8.3 inte följts.

### **8.9.2 Heta arbeten**

Avdrag görs med 30 %, dock lägst 20 000 kr och högst 400 000 kr, om säkerhetsföreskrifterna enligt 8.4 inte följts.

### **8.9.3 Stöld och inbrott**

Avdrag görs med 100 % om

- a. egendomen inte har hållits under uppsikt, eller
- b. inbrottskydd enligt 8.5.1-4 saknas eller inte aktiverats genom t.ex. låsning eller på annat sätt.

#### **8.9.3.1 Hantering av nyckel till dörr, låsbom, hänglås, värdeskåp, säkerhetsskåp och kassaskåp**

Avdrag görs med 100 % om nyckel inte hanterats enligt 8.5.5.1.

#### **8.9.3.2 Övrig nyckelhantering**

Avdrag görs med 20 %, dock lägst 20 000 kr och högst 400 000 kr, om säkerhetsföreskrifterna enligt 8.5.5.2-3 inte följts för

- a. märkning av nyckel
- b. låsändring.

### **8.9.5 Hantering av pengar och värdehandlingar**

Avdrag görs med 100 % om den eller de som utsatts för rån eller överfall inte fyllt 18 år enligt 8.6.

### **8.9.6 VVS-installationer och våtutrymmen**

Avdrag görs med 30 %, dock lägst 20 000 kr och högst 400 000 kr, om säkerhetsföreskrifterna enligt 8.7 inte följts.

### **8.9.7 Övriga säkerhetsföreskrifter**

Avdrag görs med 20 %, dock lägst 20 000 kr och högst 400 000 kr, om övriga säkerhetsföreskrifter inte följts.

## **9. Åtgärder vid skada**

### **9.1 Räddningsplikt**

Den försäkrade och dennes anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen ska efter förmåga

- a. avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- b. begränsa skada som redan inträffat
- c. snarast möjligt omhänderta och skydda skadad och oskadad egendom

- d. bevara den rätt Protector kan ha mot den som är ersättningskyldig med anledning av skadan.

### **9.1.1 Påföljd när räddningsplikt inte fullgörs**

Om den försäkrade uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet inte fullgör sin räddningsplikt och detta medför skada för Protector, får Protector göra ett skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha lämnats. Detsamma gäller om den försäkrade åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebär en betydande risk för att skada skulle inträffa.

Om den försäkrade efter det att skada inträffat avstått från sin rätt till ersättning från den som är ersättningskyldig med anledning av skadan, begränsas Protectors ersättningskyldighet gentemot den försäkrade i motsvarande mån och redan utgiven försäkringsersättning ska återbetalas till Protector.

### **9.2 Anmälan om skada m.m.**

Den försäkrade ska

- a. så snart som möjligt efter inträffad skada anmäla skadan. Om den försäkrade dröjer med skadeanmälan och detta medför skada för Protector, har Protector rätt att göra ett skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha betalats. Se även försäkringsvillkoret för Allmänna avtalsbestämmelser, PS100 10.2.3 (Preskription)
- b. vid stöld, inbrott, rån eller överfall snarast polisanmäla händelsen och skicka anmälan till Protector
- c. specificera sitt ersättningskrav och på begäran lämna förteckning över försäkrad egendom, skadad och oskadad, med uppgift om varje föremåls värde före och efter skadan
- d. bistå Protector vid skadeutredningen och på anmodan styrka ersättningskravet, tillhandahålla verifikationer, bevis och andra handlingar som behövs för att bedöma Protectors ansvarighet och ersättningens storlek.

Krav från ansvarsförsäkringsgivare i enlighet med den mellan försäkringsbolagen träffade överenskommelsen regleras av Protector utan att skadeanmälan från den försäkrade krävs.

### **9.3 Ersättningsanspråk**

Ersättningsanspråk ska framställas till Protector snarast efter det att skadan inträffat och senast sex månader från det att den försäkrade fått kännedom om sin möjlighet att få ersättning. Framställs kravet senare är Protector fritt från ansvar.

### **9.4 Besiktning av skada**

Protector har rätt att låta besiktiga skada samt att, innan åtgärder vidtas, utfärda anvisningar för reparation och tillvaratagande av skadad egendom. Den försäkrade är skyldig att följa Protectors anvisningar om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering. Följer den försäkrade inte vad som här sagts är Protectors ansvarighet begränsad till den kostnad som skulle ha uppkommit om anvisningarna följts.

## 10. Skadevärderings- och skadeersättningsregler

### 10.1 Skadevärderingsregler

#### 10.1.1 Arbeten

##### 10.1.1.1 Arbeten återställs

Om återställande sker värderas skadan till kostnaden för att utan dröjsmål återställa arbeten med användande av rationella metoder och material. Återställande måste ske utan dröjsmål, dock senast inom två år från skadedagen. Med återställande avses reparation eller anskaffande av föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål.

Om föremålet minskat i värde genom ålder, slitage och omodernitet med mer än halva återanskaffningsvärdet vid skadetillfället, värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till det på grund av ålder, slitage och omodernitet minskade värdet. I skadekostnaden inräknas inte

- a. merkostnader som beror på forceringsåtgärder, t.ex. reparation på övertid, inköp till överpris för snabbare leverans eller transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel
- b. den värdeminskning som föremålet efter reparation möjligen kan anses ha undergått genom skadan
- c. den merkostnad som uppstår om återställandet fördröjs av den försäkrade.

##### 10.1.1.2 Arbeten återställs inte

Återställs inte skadat arbete inom två år värderas skadan till skillnaden mellan arbetets marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

#### 10.1.2 Hjälpmedel

För hjälpmedel som återställs värderas skadan till kostnaden för att utan dröjsmål återställa föremålet på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material. Med återställande avses reparation eller anskaffande av föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål inom sex månader från skadedagen. Från återanskaffningsvärdet görs avdrag enligt nedanstående tabell.

Om föremålet inte återställs värderas skadan till marknadsvärdet omedelbart före och efter skadan. Vid beräkning av marknadsvärdet görs från återanskaffningsvärdet avdrag enligt tabell på nästa sida.



Beräkning av marknadsvärdet

Föremål	Vid återställande		Om återställande inte sker
	Antal år utan åldersavdrag från den tidpunkt då föremålet togs i bruk som nytillverkat	Avdrag per påbörjat år därefter	Avdrag per påbörjat år från den tidpunkt då föremålet togs i bruk som nytillverkat
Bod, container och ställningar	5 år	10%	10%
Handverktyg och mindre redskap	2 år	20%	20%
Eldrivna verktyg och maskiner, mindre redskap	2 år	20%	20%
Motordrivna maskiner t.ex. kompressor, byggtork och hiss och mindre redskap	2 år	10%	10%
Övriga föremål mindre redskap	5 år	10%	10%

**10.1.2.1 Hjälpmedel som är datorer**

Vid skada på dator värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till skillnaden mellan datorns värde omedelbart före och omedelbart efter skadan. Datorns värde omedelbart före skadan fastställs enligt en schablonmässig värdering enligt vad som framgår av nedanstående tabell. Vid återställande av dator betalas 100 % av installationskostnaden.

Datorns ålder i månader från den tidpunkt då föremålet togs i bruk som nytillverkat.	Ersättning i procent av inköpspriset.
≤ 6	100
> 6	80
> 12	60
> 18	40
> 36	20
> 54	10

**10.1.2.2 Vissa andra hjälpmedel**

Vid skada på följande föremål värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till marknadsvärdet.

- a. Motordrivet fordon och släpfordon samt fast monterad utrustning på eller i dessa fordon
- b. duk i plasthall och tält.

Avskrivning för värdeminskning är högst 80 %.

### **10.1.3 Befintlig egendom**

Skadan värderas enligt de försäkringsvillkor som skulle ha varit tillämpliga om egendomens ägare hos Protector tecknat sedvanlig egendomsförsäkring för den berörda egendomen.

### **10.1.4 Arbetstagares egendom**

Skadan värderas enligt Protectors aktuella hemförsäkringsvillkor.

### **10.1.6 Lagrad information**

Skadan värderas till de kostnader som inom två år från skadedagen läggs ned för att återställa informationen.

### **10.1.8 Värdehandlingar**

Skadan värderas till de kostnader som inom två år från skadedagen läggs ned för att återställa eller återanskaffa värdehandlingar.

## **10.2 Skadeersättningsregler**

Protector betalar

- a. skada värderad enligt 10.1. (Skadevärderingsregler), dock högst med försäkringsbeloppet
- b. röjningskostnad enligt 10.2.1
- c. räddningskostnad enligt 10.2.2
- d. dröjsmålsränta enligt 10.2.9

med avdrag för

- a. självrisk enligt 11
- b. underförsäkring enligt 10.2.4
- c. ränta enligt 10.2.9
- d. påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts enligt 8.9.

### **10.2.1 Röjningskostnad**

Ersättning betalas för kostnad för nödvändig rivning, röjning, borttransport, destruktion och deponering av försäkrad egendom efter sådan skada som omfattas av försäkringen under förutsättning att kostnaden uppkommer inom ett år från skadetillfället. Ersättning lämnas med högst 1 200 000 kr. Avtal kan träffas om högre försäkringsbelopp, vilket då anges i försäkringsbrevet. Vid första riskförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen för röjningskostnad och egendomsskada till försäkringsbeloppet.

### **10.2.2 Räddningskostnad**

Ersättning betalas för den försäkrades kostnader för räddningsåtgärder enligt 9.1 (Räddningsplikt) om de med hänsyn till omständigheterna är skäligen. Ersättning betalas dock endast i den mån kostnaderna avser att begränsa sådan fysisk skada som inträffat och som omfattas av försäkringen. I samband med sådan egendomsskada som omfattas av försäkringen betalas även ersättning för egendomsskada som uppkommer genom att försäkrad egendom vid skäligen räddningsåtgärd skadas, förkommer eller stjäls.

Ersättning betalas dock inte om kompensation kan erhållas från annat håll. Vid första riskförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen för räddningskostnad och egendomsskada till försäkringsbeloppet.

### **10.2.3 Kostnader som inte betalas**

#### **10.2.3.1 Merkostnader**

Ersättning betalas inte för merkostnader som beror på forceringsåtgärder, t.ex. reparation på övertid, inköp till överpris för snabbare leverans eller transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel. Ersättning betalas inte heller för produktionsbortfall, avbrottsförlust, utebliven vinst eller liknande ekonomisk följdskada och inte heller för förseningskostnader.

#### **10.2.3.2 Kostnader för att framställa krav**

Ersättning betalas inte för den försäkrades kostnader för att framställa krav till Protector och medverka i Protectors utredning av skadan. Således ersätts inte t.ex. kostnader avseende nedlagd tid för att anmäla skadan till polisen, att inventera skadans omfattning, att delta i möten med hantverkare och representanter för Protector och att återanskaffa skadad egendom. Ersättning betalas inte heller för den försäkrades kostnad för utomstående experter såsom ekonomer, jurister eller tekniker.

### **10.2.4 Underförsäkring**

#### **10.2.4.2 Helvärdesförsäkring**

Om försäkringsbeloppet vid skadetillfället understiger försäkringsvärdet föreligger underförsäkring och ersättning betalas endast för så stor del av skadan som försäkringsbeloppet utgör av försäkringsvärdet, dock högst med försäkringsbeloppet. Vid skada på arbeten under garantitiden betalas ersättning upp till gällande försäkringsbelopp för arbeten utan tillämpning av bestämmelsen om underförsäkring. Detta gäller under förutsättning att arbeten varit rätt försäkrade i Protector under entreprenadtiden.

#### **10.2.4.3 Första riskförsäkring**

Ersättning betalas enligt gällande skadeersättningsregler upp till försäkringsbeloppet utan att underförsäkring åberopas.

#### **10.2.4.4 Garanti mot underförsäkring**

Vid skada på arbeten och hjälpmedel betalas ersättning upp till försäkringsbeloppet utan tillämpning av bestämmelser om underförsäkring. Detta gäller om försäkringsbeloppet vid försäkringsårets början för

- a. arbeten motsvarar det beräknade, med hänsyn till vid beräkningstillfället kända omständigheter och förhållanden, högsta värdet för arbeten på ett och samma arbetsområde i färdigt skick inkl. av beställaren tillhandahållen egendom och arbetsprestationer
- b. hjälpmedel minst motsvarar återanskaffningsvärdet.

Om försäkringsbeloppet ändras under försäkringsåret gäller garantin mot underförsäkring från tidpunkten för ändringen.

#### **10.2.4.5 Röjnings- och räddningskostnad vid underförsäkring**

Vid underförsäkring betalas röjnings- och räddningskostnader i samma proportion som egendomsskadan.

### **10.2.6 Inteckningshavare**

#### **10.2.6.1 Förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt**

För den som har förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt gäller bestämmelserna i lag om säkerhetsrätt i försäkringsersättning.

#### **10.2.6.2 Företagsinteckning**

Om långgivare som innehar rätt enligt företagsinteckning anmäler namn och adress hos Protector, har denne, om skadan avser företagsintecknad egendom, företrädesrätt till ersättning för skada genom brand, blixtnedslag eller explosion. Detta gäller oavsett om ersättningen betalas på grund av brandförsäkringsavtal eller annat tillämpligt försäkringsavtal. Företrädesrätten gäller om ersättningsbeloppet överstiger 10 % av försäkringsbeloppet för ifrågavarande slag av egendom. Gällande lag om inbördes företrädesrätt mellan dessa inteckningshavare samt om andra rättsägares rätt vid konkurs och utmätning är tillämplig.

#### **10.2.7 Skadeersättningsregler i övrigt**

Entreprenadavtalets regler ska gälla beträffande den försäkrades rätt att återställa skadat arbete. Protector har rätt att i stället för att betala kontant ersättning föreskriva att skadad egendom återställs eller tillhandahålla annan likvärdig egendom. Protector är inte skyldigt att ta hand om skadad egendom men har rätt att efter att ha lämnat ersättning för den skadade egendomen helt eller delvis överta äganderätten till denna. Kommer egendom för vilken ersättning betalats till rätta ska egendomen snarast ställas till Protectors förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar erhållen ersättning.

#### **10.2.8 Tidpunkt för betalning av ersättning**

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom. Den del av ersättningen som den försäkrade har rätt till först när försäkrad egendom återställs eller återanskaffas, ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade visat att så skett. Om myndighets förbud att återuppföra skadade arbeten överklagats och Protector på grund av detta väntat med att betala ut ersättning, ska ersättningen betalas senast en månad efter det att Protector Sverige fått kännedom om att överklagandet inte medfört ändring. Om polisutredning eller värdering av skiljemän avvaktas ska ersättning betalas senast en månad efter det att Protector fått utredningen eller värderingen.

#### **10.2.9 Ränta**

Om skadeersättning betalas senare än vad som anges i avsnitt 10.2.8 (Tidpunkt för betalning av ersättning), betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning eller skiljemannavärdering betalas ränta enligt Riksbankens referensränta. Om återställande sker efter det att ersättning betalats för den skadade egendomens marknadsvärde minskas skadeersättningen med den ränta som belöper sig på marknadsvärdeersättningen under tiden till dess att återställande sker.

Ränta beräknas enligt Riksbankens referensränta. Ränta betalas inte om den understiger 500 kr.

## 11. Självrisk

### 11.1 Grundsälvrisk

Vid varje skada, utom skada enligt 11.2-3, avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsälvrisk som är 50 % av basbeloppet. Avtal kan träffas om annan grundsälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet.

### 11.2 Förhöjd grundsälvrisk

Vid skada under ansvarstiden efter den försäkrade garantitidens utgång enligt 2.1.1.3 avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, utredning, förhandling, rättegång, skiljemannaförfarande, röjning och räddning en grundsälvrisk som är 1 basbelopp. Om avtal träffats om högre grundsälvrisk än 1 basbelopp tillämpas avtalad grundsälvrisk.

### 11.3 Beställarens självrisk

Vid skada som beställaren ansvarar för enligt bestämmelserna i AB eller ABT tillämpas den självrisk som avtalats mellan parterna.

## Entreprenadavbrott

### 1. Vem försäkringen gäller för

#### 1.1 De försäkrade är

- a. försäkringstagaren
- b. försäkringstagarens arbetstagare för försäkrad egendom enligt 4.1.2

Dessutom gäller försäkringen även för

#### 1.2 Arbeten för

- a. försäkringstagarens beställare, om denne är byggherre eller vid montageverksamhet slutlig beställare
- b. försäkringstagarens underentreprenör i den omfattning försäkringstagaren enligt skriftligt avtal åtagit sig att försäkra underentreprenaden. Oavsett om underentreprenör är medförsäkrad eller ej, är underentreprenaden alltid försäkrad som en del av arbeten.

#### 1.3 Hjälpmedel för

- a. försäkringstagarens beställare, om denne är byggherre eller vid montageverksamhet slutlig beställare
- b. annan ägare om försäkringstagaren enligt entreprenadavtalet är ersättningskyldig för eller i skriftligt avtal åtagit sig att försäkra dessa

#### 1.4 Befintlig egendom för

- a. försäkringstagarens beställare, om denne är byggherre eller vid montageverksamhet slutlig beställare
- b. privatperson i egenskap av hyresgäst eller bostadsrättshavare

## 2. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som uppkommer under återställandetiden till följd av egendomsskada som inträffar under försäkringstiden om Protectors ansvar föreligger enligt försäkringsvillkor Allmänna avtalsbestämmelser PS100.

## 3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom Norden

- a. på arbetsområde
- b. under transport till eller från arbetsområde eller annan plats under temporär uppställning eller förvaring.

## 5. Vad försäkringen gäller för

Vid skada som är ersättningsbar enligt Egendomsförsäkringen ovan - oavsett om skadan uppkommer på försäkrad egendom eller inte - betalas avbrottsersättning enligt följande.

- a. Ersättning för arbetskostnad enligt avtalat timpris för arbetare eller, om sådant saknas, ett för branschen normalt timpris minskat med den ersättning som betalats i egendomsskadan.
- b. Påslag på
  - i. material med 15 %
  - ii. underentreprenader med 10 % upp till 400 000 kr och med 7 % därutöver.

Ersättning betalas även med timpris enligt ovan för arbetare som på grund av skadan inte kan sysselsättas på arbetsplatsen eller på annat ställe. Avbrottsförsäkringen gäller även om egendomsskadan är undantagen enligt försäkringsvillkor Allmänna avtalsbestämmelser PS100, 6.7 (Leverantörsåtagande).

## 6. Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

### 6.1 Ersättning betalas inte för kostnad som

- a. beror på den försäkrades ekonomiska förhållanden, t.ex. bristande försäkringsskydd eller kapitalbrist
- b. orsakas av att en del av återställandetiden utnyttjas för förbättring, utvidgning eller annan förändring av den skadade egendomen utöver dess återställande till samma skick som före skadan. Detta gäller även sådan förändring som är en följd av myndighets beslut
- c. beror på forceringsåtgärder, t.ex. reparation på overtid, inköp till överpris för snabbare leverans eller transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel
- d. utgör förseningsvite.

## 7. Försäkringsbelopp

### 7.1 Beloppslös försäkring

Om inget annat anges i försäkringsbrevet eller i ett särskilt försäkringsvillkor är försäkringen beloppslös.

## 7.3 Uppgifter för nytt försäkringsavtal

### 7.3.1 Beloppslös försäkring

För beräkning av förnyat försäkringsavtal ska försäkringstagaren lämna uppgift om vid tidpunkten för uppgiftslämnandet känt värde avseende lönesumma som hänför sig till det senaste förflutna kalender året före begynnelsesdagen enligt Avbrottsförsäkring 7.3.1 (Beloppslös försäkring) i Allmänna försäkringsvillkor Kombinerad företagsförsäkring PS200.

### 7.3.2 Försäkring med angivet försäkringsbelopp

För beräkning av förnyat försäkringsavtal ska försäkringstagaren lämna uppgift om nytt försäkringsbelopp beräknat enligt Avbrottsförsäkring 7.3.2 (Försäkring med angivet försäkringsbelopp) i Allmänna försäkringsvillkor Kombinerad företagsförsäkring PS200.

### 7.3.3 Projektförsäkring

För beräkning av premien ska försäkringstagaren lämna uppgift om vid tidpunkten för uppgiftslämnandet känt värde för arbeten på arbetsområde i färdigt skick.

## 8. Säkerhetsföreskrifter

Utöver de säkerhetsföreskrifter som särskilt avtalats för entreprenadavbrottsförsäkringen gäller samma säkerhetsföreskrifter som för egendomsförsäkringen. Vid samtidig egendoms- och avbrottskada begränsas påföljden gemensamt till det avdrag i egendoms- eller avbrottsförsäkringen som är högst. Avdraget kan ökas om särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter. Avdraget kan minskas eller helt tas bort om

- a. det kan antas att skada skulle ha inträffat även om föreskriften följts. Ersättning betalas då för den skada som kan antas skulle ha inträffat även om föreskriften följts
- b. ingen av dem som anges i Egendomsförsäkring 8.2 varit försumlig
- c. särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

## 9. Åtgärder vid skada

### 9.1 Räddningsplikt

Den försäkrade och dennes anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen ska efter förmåga

- a. avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- b. begränsa skada som redan inträffat
- c. utan uppskov vidta lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade verksamhetens drift
- d. söka bereda sådana arbetstagare, som genom skadan blivit arbetslösa, annan produktiv sysselsättning än den ordinarie arbetsuppgiften
- e. bevara den rätt Protector kan ha mot den som är ersättningskyldig med anledning av skadan.

#### 9.1.1 Påföljd när räddningsplikt inte fullgörs

Om den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet inte fullgör sin räddningsplikt och detta medför skada för Protector, får Protector göra skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha betalats. Detsamma

gäller om den försäkrade åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skada skulle inträffa.

## 9.2 Anmälan om skada m.m.

Den försäkrade ska

- a. så snart som möjligt efter inträffad skada anmäla skadan. Om den försäkrade dröjer med skadeanmälan och detta medför skada för Protector, har Protector rätt att göra ett skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha lämnats. Se även försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 10.2.3 (Preskription)
- b. vid stöld, inbrott, rån eller överfall snarast polisanmäla händelsen och skicka anmälan till Protector
- c. bistå Protector vid skadeutredningen och på anmodan styrka ersättningskravet, tillhandahålla verifikationer, bevis och andra handlingar som behövs för att bedöma Protectors ansvarighet och ersättningens storlek.

## 9.3 Ersättningsanspråk

Skriftligt ersättningsanspråk ska framställas till Protector senast sex månader efter återställandetidens slut.

Framställs kravet senare är Protector fritt från ansvar.

## 10. Skadevärderings- och skadeersättningsregler

Observera även skadeersättningsreglerna i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 10 (Skadevärderings- och skadeersättningsregler).

### 10.1 Skadevärderingsregler

Skadebeloppet beräknas enligt 5 (Vad försäkringen gäller för).

### 10.2 Skadeersättningsregler

Protector betalar

- a. skada värderad enligt 10.1 (Skadevärderingsregler)
- b. räddningskostnader enligt 10.2.1
- c. ränta enligt 10.2.3 med avdrag för
- d. karens enligt 11
- e. underförsäkring enligt 10.2.6
- f. påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts enligt 8. Säkerhetsföreskrifter.

#### 10.2.1 Räddningskostnader

Ersättning betalas för den försäkrades kostnader för räddningsåtgärder enligt 9.1 (Räddningsplikt) om de med hänsyn till omständigheterna är skäliga. Ersättning betalas dock endast i den mån kostnaderna avser att begränsa sådan fysisk skada som inträffat och som omfattas av försäkringen.



## **10.2.2 Kostnader för att framställa krav**

### **10.2.2.1 Skaderegleringskostnader**

Ersättning betalas inte för den försäkrades kostnader för att framställa krav till Protector och medverka i Protectors utredning av skadan. Således ersätts inte t.ex. kostnader avseende nedlagd tid för att anmäla skadan till polisen, att inventera skadans omfattning, att delta i möten med hantverkare och representanter för Protector och att återanskaffa skadad egendom. Ersättning betalas inte heller för den försäkrades kostnad för utomstående experter såsom ekonomer, jurister eller tekniker.

### **10.2.3 Ränta**

Om skadeersättning betalas senare än vad som anges i 10.2.5 (Tidpunkt för betalning av ersättning), betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning eller skiljemannavärdering betalas ränta enligt Riksbankens referensränta. Ränta betalas inte om den understiger 500 kr.

### **10.2.5 Tidpunkt för betalning av ersättning**

Skada regleras efter återställandetidens slut. Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom. Om polisutredning eller värdering av skiljemän avvaktas ska ersättning betalas senast en månad efter det att Protector fått utredningen eller värderingen.

## **10.2.6 Underförsäkring**

### **10.2.6.1 Beloppslös försäkring**

Full försäkring föreligger om i försäkringsbrevet angiven lönesumma motsvarar lönesumman enligt Entreprenadavbrott 7.3.1 (Beloppslös försäkring). Om det visar sig att den verkliga lönesumman är högre än den angivna lönesumman föreligger underförsäkring. Ersättning betalas då endast för så stor del av avbrottskadorna som svarar mot förhållandet mellan den uppgivna och den verkliga lönesumman.

### **10.2.6.2 Försäkring med angivet försäkringsbelopp**

Full försäkring föreligger om i försäkringsbrevet angivet försäkringsbelopp vid skadetillfället motsvarar det försäkringsmässiga täckningsbidrag som rörelsen, om skada inte inträffat, skulle ha gett enligt 7.2 (Försäkring med angivet försäkringsbelopp) i Allmänna försäkringsvillkor Kombinerad företagsförsäkring PS200. Om försäkringsbeloppet är lägre än det försäkringsmässiga täckningsbidraget föreligger underförsäkring och ersättning betalas endast för så stor del av skadan som försäkringsbeloppet utgör av det beräknade täckningsbidraget.

### **10.2.6.2 Projektförsäkring**

Full försäkring föreligger om i försäkringsbrevet angivet försäkringsbelopp på arbetsområde motsvarar arbeten i färdigt skick enligt Entreprenadavbrott 7.3.3 (Projektförsäkring). Om det visar sig att den verkliga entreprenadsumman är högre än försäkringsbeloppet för arbeten föreligger underförsäkring. Ersättning betalas då endast för så stor del av avbrottskadorna som svarar mot förhållandet mellan försäkringsbeloppet för arbeten och den verkliga entreprenadsumman.

## 11. Karens

Försäkringen omfattar inte avbrott inom karenstiden. Karenstiden räknas vid varje skadetillfälle från den tidpunkt då egendomsskadan inträffade. Karenstiden är, om inget annat anges i försäkringsbrevet, 48 timmar.

## 13. Definitioner

### *AB*

Allmänna Bestämmelser för byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader utarbetade av Föreningen Byggandets Kontraktskommitté, BKK.

### *ABT*

Allmänna Bestämmelser för totalentreprenader avseende byggnads-, anläggnings- och installationsarbeten utarbetade av Föreningen Byggandets Kontraktskommitté, BKK.

### *ABS*

Allmänna bestämmelser för entreprenadavtal vid uppförande eller tillbyggnad av en- eller tvåbostadshus (småhusentreprenader) som en näringsidkare utför åt en konsument.

### *Arbeten*

Egendom och arbetsprestationer samt egendom av förbrukningskaraktär som ingår i den försäkrades avtalade åtagande eller utförande i egen regi. När försäkrat avtal så föreskriver ingår i arbeten även egendom och arbetsprestationer som beställaren tillhandahåller.

Till arbeten räknas inte

- a. befintlig egendom som berörs av åtgärd för fullgörande av avtalat åtagande
- b. hjälpmedel.

### *Arbetsområde*

Område som under entreprenadtiden står till de försäkrades disposition för arbetets eller montagets utförande.

Till arbetsområde räknas inte den försäkrades stadigvarande försäkringsställen såsom kontor, verkstäder eller förråd.

### *Arbetstagares egendom*

Personlig lösegendom som kan försäkras enligt Protector's hemförsäkringsvillkor.

### *Basbelopp*

Det prisbasbelopp som fastställs enligt lagen om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år skadan inträffade. Vid beräkning av självrisk uttryckt i basbelopp avrundas självrisken nedåt till närmaste 100-tal kronor. Andra belopp uttryckta i basbelopp avrundas uppåt till närmaste 100-tal kronor.

### *Befintlig egendom*

Inom eller i direkt anslutning till arbetsområde befintlig egendom som

- a. tillhör försäkringstagarens beställare om denne är byggherre eller vid montageverksamhet slutlig beställare
- b. tillhör privatperson i egenskap av hyresgäst eller bostadsrättshavare
- c. inte ingår i försäkrads eller annan entreprenörsarbeten - vare sig avlämnade skett eller ej – eller hjälpmedel.

### *Byggherre*

Den ägare eller brukare av fastighet för vars räkning entreprenad utförs.

### *Byggnad*

Byggnad och sådan egendom som hör till byggnad enl. 2 kap. 2 § jordabalken och som lyder: Till byggnad hör fast inredning och annat varmed byggnaden blivit försedd, om det är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden eller del av denna, såsom fast avbalkning, hiss, ledstång, ledning för vatten, värme, ljus eller annat med kranar, kontakter och annan sådan utrustning, värmepanna, element till värmeledning, kamin, kakelugn, innanfönster, markis, brandredskap, civilförsvarsmateriel och nyckel. I enlighet med vad som sägs i första stycket hör därjämte i regel till byggnad, såvitt angår

- a. bostad: badkar och annan sanitetsanläggning, spis, värmeskåp och kylskåp samt maskin för tvätt eller mangling.
- b. butikslokal: hylla, disk och skyltfönsteranordning.
- c. samlingslokal: estrad och sittplatsanordning.
- d. ekonomibygnad till jordbruk: anordning för utfodring av djur och anläggning för maskinmjölkning.
- e. fabrikslokal: kylsystem och fläktmaskineri.

Reservdel och dubblett till föremål som avses i första eller andra stycket, hör inte till byggnaden.

Till byggnad räknas även

- a. sopsugningsanläggning
- b. oljetank och bränsle inom fastigheten avsedda för försäkrad byggnads uppvärmning
- c. ledningar och utrustning för data-, tele- och TV-kommunikation.

### *Datainformation*

Se Lagrad information.

### *Dator*

Med dator avses apparat för databehandling, som enligt i förhand fastställt program kan utföra omfattande beräkningar, med tillhörande in- och utenheter, t.ex. bildskärm, tangentbord, mus, skrivare, cd-läsare, skanner, modem, datavideoprojektor (pc-kanon). Som dator räknas inte digitala telefonväxlar, digitala intercomanläggningar, fotosättnings- och bildbehandlingsutrustningar samt dator för styr- och reglerändamål.

### *Fel*

När arbeten eller del därav inte utförts eller inte utförts kontraktsevenligt.

### *Fordon*

Bil och släpfordon som är täckta med överbyggnad av trä, plåt eller annat hårt material och låsbara dörrar.

### *Försäkringslokal*

Sammanhängande utrymmen i en byggnad som den försäkrade använder för sin verksamhet. Med försäkringslokal avses även stålcontainer.

### *Försäkringsställe*

Sådan plats som anges i försäkringsbrevet med gatuadress, kvartersnummer eller fastighetsbeteckning där försäkrad egendom förvaras.

### *Garantitid*

Entreprenörens ansvarstid efter arbetets avlämnande eller övertagande och som omfattas av försäkringen.

### *Godkända produkter och tjänster*

Av Protector godkända produkter och tjänster som uppfyller i försäkringsvillkoren angivna klasser och nivåer vilka bl.a. finns angivna i Svenska Stöldsnyddsföreningens publikation Säkerhetsguiden.

### *Hjälpmedel*

Egendom som inte är av förbrukningskaraktär och som erfordras för utförande av avtalat åtagande.

Till hjälpmedel räknas inte verkstadsutrustning på stadigvarande försäkringsställe.

### *Inbrott*

Någon som olovligen med våld bryter sig in i eller med dyrk tar sig in i förvaringslokal. Med inbrott avses även att gärningsmannen tagit sig in i förvaringslokalen med för låset avsedd nyckel som stulits vid inbrott i

- a. lokal på annan plats som uppfyller kraven enligt skyddsklass 1, eller
- b. bostad på annan plats än försäkringsställe, eller
- c. bostad på försäkringsställe då den som haft hand om nyckeln vistats där.

### *Lagrad information*

- a. Datainformation
  - i. Information som lagras på band, cd, dvd, diskett eller USB-minne.
- b. Ritningar och arkivalier
  - i. Originalritningar och andra originalhandlingar, t.ex. manuskript, bokföringsböcker, kartotek, korrespondens och exponerad originalfilm
  - ii. tidningars, bildbyråers och fotoateljéers arkiv och liknande.

### *Lönesumma*

- a) För aktiebolag och ekonomiska föreningar lönekostnaden (kontant bruttoersättning och värdet av kost-, bostads- och bilförmåner minskat med kostnadsavdrag)
  - i. dock lägst 200 000 kr för samtliga arbetstagare, dvs. summan (årslönesumman) av de månatliga redovisningar som under rubrik Avgiftsunderlag A lämnas till det skattekontor där arbetsgivaren har sin hemvist och på av Skatteverket fastställd blankett för skattedeklaration

- b) För övriga företag och enskilda näringsidkare dels lönesumman enligt 1, dels det belopp (lön, arvode etc.) som varje i företaget sysselsatt ägare (delägare) för samma tid, som avses under 1, tar ut ur rörelsen, dock lägst 200 000 kr för varje i företaget sysselsatt ägare (delägare) och år.

#### *Marknadsvärde*

Det sannolika priset på egendomen som kan erhållas vid en normal försäljning i den allmänna handeln. Kan detta värde inte fastställas är marknadsvärdet återanskaffningsvärdet med avdrag för värdeminskning genom ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet på grund av nya produkter och ny teknik eller annan omständighet.

#### *Montageverksamhet*

Montage av mekanisk eller elektrisk utrustning som inte är avsedd för byggnads stadigvarande bruk.

#### *Pengar och värdehandlingar*

- a) Pengar och kontantkort, t.ex. telefon- och parkeringskort
- b) gällande frimärken, obligationer, kuponger, lottsedlar, växlar, checkar, försäljningsnotor och andra fordrings- eller värdebevis t.ex. färd- och inträdesbiljetter samt månads- och årskort. Som värdebevis räknas inte bank- eller kreditkort.

#### *Rån*

Våld på person eller användande av hot som innebär trängande fara inklusive lindrigare våld om våldet och tillgreppet omedelbart uppfattats av den som utsatts för våldet, att denne gjort vad som rimligen kan begäras för att hindra eller minska skadan och att händelsen kan styrkas genom tillförlitlig utredning.

#### *Svensk standard*

- a) Värdevalv, värdeskåp och servicebox enligt SIS 837501, SS 3000, SS 3150 och SS-EN 1143-1
- b) kontantautomat enligt SS 3495 eller SS-EN 1143-1
- c) deponeringsskåp enligt SS-EN 1143-1
- d) säkerhetsskåp och stöldskyddsskåp enligt SS 3492
- e) kassaskåp enligt SS 3493.

#### *Transport*

Transporten

- a) börjar då egendomen lämnar förvaringsplatsen för ilastning på fordonet på den ort där transporten börjar
- b) fortsätter under den lastning, omlastning och lossning som sammanhänger med transporten
- c) upphör då fordonet kommer fram till avsedd plats.

#### *Väsentligt fel*

Sådant fel som anges i kommentaren till AB 04/ABT 06 kapitel 5 § 6, 1-5 st. Har parterna kommit överens om annan definition, beloppsmässig eller annan, är denna inte bindande för Protector.

### *Återanskaffningsvärde*

Den kostnad som skulle ha uppkommit om ett föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag anskaffas som nyttillverkat vid viss tidpunkt. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att föremålet ska kunna tas i bruk.

### *Återställandetiden*

Den tidsperiod som sträcker sig från tidpunkten då egendomsskadan inträffar till dess skadan återställts under förutsättning att återställandet sker med rationella och effektiva arbetsmetoder.

### *Överfall*

Skada genom våld på person utan att tillgrepp samtidigt förekommer.

## **Vart du vänder dig om du inte är nöjd**

I första hand ska du vända dig till Protector och ber att få ärendet omprövat. Är vi inte överens, kan du få hjälp med tolkning av försäkringsvillkoret hos Personförsäkringsnämnden eller Allmänna Reklamationsnämnden. Kostnadsfri rådgivning kan också erhållas hos Konsumenternas Försäkringsbyrå. Försäkringsärende kan även prövas i allmän domstol, i första hand vid tingsrätt.